

Департамент освіти і науки Донецької обласної державної адміністрації
Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Комунальний заклад «Покровський педагогічний фаховий коледж»
Український державний університет науки і технологій (м.Дніпро)
Бердянський державний педагогічний університет
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Комунальний заклад «Бахмутський педагогічний фаховий коледж»
Краматорський фаховий коледж технологій та дизайну
Селидівський політехнічний фаховий коледж
ВСП КФК промисловості, інформаційних технологій та бізнесу ДДМА
Відокремлений структурний підрозділ «Костянтинівський індустріальний фаховий коледж»
ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»
Дніпровська гімназія №83 Дніпровської міської ради
Билбасівський опорний заклад загальної середньої освіти I-III ступенів
Слов'янської міської ради Донецької області
Черкаська загальноосвітня школа I-III ступенів №15 м. Черкаси

ОСВІТА В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

**Матеріали науково-практичної конференції,
приуроченої до 95-річчя від дня заснування
Комунального закладу
«Покровський педагогічний фаховий коледж»**

7 травня 2025 рік

м. Дніпро – Покровськ, 2025

УДК 37(062.552+063)
О-72

*Рекомендовано до друку та оприлюднення в мережі Інтернет педагогічною радою
Комунального закладу «Покровський педагогічний фаховий коледж»
(Протокол №5 від 08.04.2025 року).*

Рецензенти:

Світлана САЯПІНА, докторка педагогічних наук, професорка, декан факультету гуманітарної, філологічної та економічної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Анжеліка ЛЕСИК, кандидатка педагогічних наук, доцент, декан факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету.

УДК 37(062.552+063)
О-72

Освіта в умовах сучасних викликів: зб. наук. праць.
Матеріали наук.-практ. конф., м. Дніпро-Покровськ, 7 травня
2025 року. / Упорядн.: О.Олійник, Н.Нємцева, Н.Мацокіна,
Л.Кривенко, Н.Гусак, С.Пістряк. Дніпро – Покровськ, 2025.
170 с.

Збірник матеріалів науково-практичної конференції, приуроченої до 95-ої річниці від дня заснування коледжу, містить наукові статті, тези доповідей та практичні напрацювання учасників, присвячені актуальним питанням модернізації освіти в умовах сучасних викликів. Основна увага зосереджена на реалізації концепції Нової української школи, підготовці майбутніх педагогів до роботи в інклюзивному середовищі, патріотичному вихованні молоді, впровадженні діяльнісного підходу та удосконаленні ресурсного забезпечення освіти на засадах компетентнісного підходу.

Збірник буде корисним для науковців, викладачів закладів фахової передвищої та вищої освіти, педагогічних працівників, здобувачів освіти та всіх, хто зацікавлений у розвитку сучасної української освіти.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

*За достовірність фактів, статистичних та інших даних, точність формулювань і висновків
несуть відповідальність автори матеріалів.*

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА МОДЕРНІЗАЦІЯ ПІДХОДІВ

БУТ Анастасія, НЕСТЕРЕНКО Марина <i>Креативне програмування в середовищі SCRATCH: нестандартні проєкти для розвитку алгоритмічного мислення здобувачів початкової освіти</i>	11
ВЛАСЮК Катерина <i>Сімейне спілкування як середовище формування соціально-психологічних компетенцій підлітка</i>	14
ДЕГТЯРЬОВА Любов <i>Використання онлайн-ресурсів для підвищення якості математичної освіти в новій українській школі</i>	16
ЖМУРЕНКО Ольга <i>Формування громадянської ідентичності учнів на уроках математики в початкових класах</i>	18
КАБАНОВА Дар'я <i>Освітні стратегії викладача в умовах релокації та втрати фізичного навчального простору</i>	22
КОНОНЕНКО Марина, МУХІНА Тетяна <i>Розвиток критичного мислення молодших школярів на уроках математики засобами інтерактивного навчання</i>	24
КРИВИЛЬОВА Олена <i>Цілі сталого розвитку в контексті Нової української школи: трансформація і модернізація освітніх підходів</i>	26
ЛОГВІНОВА Альона, НЕСТЕРЕНКО Марина <i>Теоретичні засади формування соціальної компетентності здобувачів початкової освіти</i>	28
НІКОЛЕНКО Марина <i>Роль художнього твору у становленні емоційного інтелекту молодших школярів</i>	30
ОЛІЙНИК Олена <i>Компетентнісний підхід як основа реалізації концепції нової української школи</i>	32
ПІДГОРНОВА Анна, НЕСТЕРЕНКО Марина <i>Комп'ютерно-орієнтовані засоби навчання як чинник розвитку критичного мислення здобувачів початкової освіти на уроках «Я досліджую світ»</i>	34
ПІСТРЯК Світлана <i>Формування позитивної мотивації та активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів початкових класів у контексті НУШ</i>	36
ПОПОВА Ольга, ЛЕСИК Анжеліка <i>Змішане навчання як ефективна модель реалізації Концепції нової української школи</i>	40

КУРИЛО Ольга <i>Цифрові інструменти в освіті: Canva як приклад ефективної інтеграції</i>	145
ЛЕВАДА Ольга, НЕПША Олександр <i>Використання гіс-технологій під час навчальної практики з топографії студентів-географів</i>	146
МАКСЄВА Ірина <i>Географічна освіта в коледжі: від традицій до інновацій з використанням кейс-технологій</i>	148
НЕПША Олександр <i>Personality-oriented approach in the training of future geography teachers through the use of digital educational resources and project activities</i>	152
ОНИЩЕНКО Сергій, КЕТКОВ Роман <i>Інформаційне забезпечення для формування економічної компетентності майбутніх бакалаврів професійної освіти</i>	153
ПЕРЕГУДОВА Валентина <i>Персоналізований підхід в процесі підготовки вчителів технологій</i>	156
ПРОЦЕНКО Андрій, СУХАНОВА Ганна <i>Оздоровчі технології фізичної рекреації студентів спеціальної медичної групи</i>	158
СВЯТЧЕНКО Вікторія <i>Інтеграція компетентнісно-орієнтованого підходу в підготовку молодшого фахового бакалавра в процесі вивчення загальноосвітніх дисциплін</i>	160
СИПЧЕНКО Ольга <i>Досвід формування цифрової компетентності здобувачів вищої освіти засобами онлайн-інструментів</i>	162
ТЕРМЕНЖИ Олександр <i>Особливості впровадження штучного інтелекту у сучасному освітньому процесі (на прикладі підготовки майбутнього учителя математики)</i>	165
ТОПОЛЬНИК Яна <i>Інноваційні технології як чинник розвитку гнучких професійних компетенцій майбутніх педагогів</i>	168

smoothly. All this contributes to the achievement of the following results: stimulating students' interest in the subject; developing students' organisational and creative abilities; forming in future geography teachers the correct ideas about the place and role of professional competence in the activities of a teacher in modern conditions.

At the final stage of the project, each project presented is discussed and evaluated. During the project discussion, it is necessary to

- present its strengths;
- list the points of the project that need to be improved;
- make suggestions for improving the project;
- formulate a conclusion and give an overall grade.

The projects of students of pedagogical institutions of higher education are distinguished by their professional pedagogical orientation, which is manifested in the activity and independence of students in finding solutions to professional problems, in the active search for means of self-expression. As a rule, projects in higher education are long-lasting and can be enriched by the use of audio and video clips, digital photographs, and many embedded objects. Applicants have developed thinking, they have developed skills of systematic generalisation of material, which contributes to the fact that their projects for future pedagogical activities are voluminous in content, thoughtful, relevant, and have practical pedagogical significance [3].

List of sources and references

1. Гришко С.В., Прохорова Л.А., Непша О.В., Зав'ялова Т.В. Особистісно-орієнтоване навчання майбутніх вчителів географії як умова формування їх професійної компетентності. Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): журнал. 2023. № 11(17). 2023. С.639-649. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-11\(17\)-639-650](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-11(17)-639-650)

2. Тімець О.В. Особистісно орієнтований підхід до навчання майбутнього вчителя географії. Наукові записки екологічної лабораторії УДПУ. Київ: Науковий світ, 2010. С. 109-113.

3. Щокіна Н.Б. Проектна технологія навчання в підготовці магістрів педагогіки. Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін: Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. Том 1. С. 323-325.

Сергій ОНИЩЕНКО,

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри професійної освіти та технологій
Бердянський державний педагогічний університет
osvots@gmail.com

Роман КЕТКОВ,

аспірант кафедри професійної освіти та технологій
Бердянський державний педагогічний університет
ketkovroman@gmail.com

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Сучасний розвиток інформаційних технологій значно впливає на всі сфери діяльності, зокрема на систему освіти. У зв'язку з цим актуальним є питання впровадження мобільних

інтернет-пристроїв у освітній процес для підвищення економічної компетентності майбутніх бакалаврів професійної освіти [1].

Глобальні економічні тенденції та цифровізація промисловості висувають нові вимоги до професійної підготовки студентів. Умови сучасного ринку праці вимагають від випускників не лише глибоких технічних знань, а й високого рівня економічної грамотності. Використання мобільних інтернет-пристроїв сприяє розвитку ключових економічних навичок, зокрема аналізу ринкової ситуації, планування ресурсів та оцінки ризиків у сфері енергетики [2].

Інтеграція мобільних технологій у освітній процес дозволяє створювати персоналізовані освітні маршрути, підвищувати мотивацію студентів до самостійного навчання та надавати доступ до актуальної інформації в режимі реального часу. Це особливо важливо для фахівців енергетичної галузі, оскільки сучасний ринок вимагає від них швидкої адаптації до змін у технологічному середовищі та економічних умовах [3].

Таким чином, дослідження впровадження мобільних технологій у освітній процес є актуальним як з наукової, так і з практичної точки зору.

Різні аспекти використання цифрових технологій у системі освіти досліджувалися багатьма науковцями. У роботах [4, 11] розглядається вплив цифрових ресурсів на якість освітнього процесу. Деякі дослідження [6] акцентують увагу на мобільних додатках для фінансової грамотності, однак питання їх застосування в енергетичній галузі ще недостатньо вивчене.

Згідно з дослідженнями [7], використання мобільних пристроїв у освітньому процесі значно покращує сприйняття економічних дисциплін студентами та сприяє більш глибокому розумінню фінансових механізмів у галузі енергетики. Водночас науковці [8] зазначають, що для ефективної інтеграції мобільних технологій необхідно враховувати особливості освітнього середовища, рівень цифрової компетентності викладачів та студентів, а також методичне забезпечення освітнього процесу.

Огляд наукових джерел дозволяє виділити ряд невирішених аспектів: вплив мобільних пристроїв на економічну компетентність студентів-енергетиків, оптимальні методи інтеграції цифрових технологій у навчальні програми, механізми підвищення ефективності використання мобільних ресурсів у навчанні економічних дисциплін.

Сучасні технології сприяють більш інтерактивному та персоналізованому навчанню. Використання мобільних додатків для фінансового аналізу дозволяє студентам краще розуміти економічні процеси. Мобільні пристрої також дають можливість швидкого доступу до актуальної інформації про стан ринку енергетики, що є важливим для прийняття обґрунтованих управлінських рішень [9].

Для підвищення економічної компетентності студентів застосовуються спеціалізовані освітні додатки, інтерактивні фінансові симуляції та онлайн-платформи. У дослідженні були проаналізовані методи інтеграції мобільних пристроїв у навчальні програми провідних університетів, результати яких демонструють підвищення рівня знань студентів та їхньої здатності застосовувати теоретичні знання на практиці [7].

У контексті формування економічної компетентності майбутніх бакалаврів професійної освіти в енергетичній галузі за допомогою мобільних інтернет-пристроїв використовуються різноманітні технології та мобільні додатки, які сприяють розвитку економічних навичок. Розглянемо більш детально деякі з них:

1. Мобільні додатки для фінансового аналізу – дозволяють студентам вивчати ринкові тренди, оцінювати економічні показники та інвестиційні стратегії. Це допомагає розвивати навички економічного аналізу та управління фінансами. До них відносяться – Money Lover, YNAB (You Need A Budget), Fintonic, Finplan.

2. Інтерактивні фінансові симулятори та тренажери, що моделюють економічні процеси та ситуації на ринку енергетики. Ці додатки дають можливість студентам практично застосовувати теоретичні знання для прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності. До них відносяться -Energy2D, EnergySim (симулятори ринку енергетики).

3. Онлайн платформи для дистанційного навчання або мобільні платформи, що дозволяють студентам отримувати доступ до навчальних матеріалів, лекцій, тестів та інших ресурсів, що сприяє самостійному навчанню та розвитку критичного мислення. До них відносяться – Coursera, Udemy, Edmodo, Google Classroom, Zoom.

4. Мобільні платформи для колективної роботи, що дозволяють студентам обмінюватися ідеями, спільно працювати над кейсами та вирішувати економічні завдання в групах. До них відносяться – Trello, Slack, Miro, Microsoft Teams.

5. Мобільні калькулятори та інструменти для аналізу даних – дозволяють проводити фінансові розрахунки, аналізувати показники ефективності інвестицій, оцінювати економічні ризики. До них відносяться – FinCalc, Financial Calculators, Investment Calculator.

6. Економічні новинні додатки та платформи для моніторингу ринку – надають актуальну інформацію про стан економіки, енергетичний ринок, фінансові новини, що дозволяє студентам бути в курсі новітніх змін і трендів. Це такі як: Bloomberg, Yahoo Finance, Reuters, MarketWatch.

7. Мобільні додатки для управління особистими фінансами – це додатки для планування бюджету, аналізу витрат, інвестування та фінансового планування, які сприяють розвитку економічних навичок на практиці (Mint, PocketGuard, Expense Manager) [7].

Використання таких мобільних інтернет-пристроїв і додатків забезпечує інтерактивне та персоналізоване навчання, яке дозволяє студентам професійної освіти отримувати важливі економічні знання та навички, що необхідні для ефективної роботи в енергетичній галузі.

Аналіз впливу мобільних технологій на освітній процес засвідчив, що їх застосування сприяє формуванню аналітичного мислення, розвитку самостійності у прийнятті рішень та підвищенню рівня економічної компетентності студентів.

Впровадження мобільних інтернет-пристроїв у освітній процес бакалаврів професійної освіти є ефективним засобом підвищення рівня економічної компетентності студентів. Використання мобільних додатків, інтерактивних курсів та інших засобів інформаційного забезпечення сприяє формуванню навичок аналізу економічної інформації та прийняття управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Биков В.Ю. *Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія*. Київ: Атопол, 2015. 345 с.
2. Горбань С.П. *Інформаційні технології в освітньому процесі*. Харків: ХНУРЕ, 2018. 290 с.
3. Журавльова І.О. *Вплив мобільних технологій на економічне навчання в галузі енергетики*. Одеса: ОНПУ, 2022. 240 с.
4. Кетков Р.О., Онищенко С.В. *Економічна складова у підготовці фахівців енергетичної галузі. Modern Systems of Science and Education in the European Union and World: Materials of the VI International Research and Practical Internet Conference (January 25, 2025): collection of abstracts [for the general ed. Ph.D Serhii Onyshchenko]. Zdar nad Szazavou: «DEL s.z.», 2025. Pp. 12-14.*
5. Лисенко Т.Г. *Дистанційне навчання: методологія та практика*. Київ: Освіта, 2020. 255 с.
6. Литвинова О.С. *Розвиток економічної компетентності студентів за допомогою мобільних технологій*. Дніпро: ДНУ, 2020. 215 с.

7. Онищенко С.В., Кетков Р.О. Впровадження мобільних додатків для формування економічної компетентності майбутніх фахівців енергетичної галузі. *Молодь і ринок*, 2025. № 3 (235). С. 54-59. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.321933>

8. Петров І.І. *Економічна освіта в умовах цифрової трансформації*. Дніпро: ДНУ, 2019. 300 с.

9. Романова В.А. *Мобільні додатки для фінансового аналізу в освіті*. Київ, 2020. 210 с.

10. Савченко О.В. *Мобільні технології у вищій освіті: інтерактивні платформи та навчальні додатки*. Харків: ХНУ, 2021. 230 с.

11. Onyshchenko S. *Theoretical and Methodological Principles of Technical Training of Bachelors in the Energy Industry Using Mobile Internet Devices. Promising Scientific Achievements in Science, Education and Production – 2024: collective monograph. (Series of monographs Slovak Publishing House NES Nová Dubnica s.r.o. Monograph 3). Nová Dubnica: NES Nová Dubnica s.r.o., 2024. P. 47-66.*

Валентина ПЕРЕГУДОВА,

кандидат педагогічних наук, доцент

Бердянський державний педагогічний університет

peregonta@gmail.com

ПЕРСОНАЛІЗОВАНИЙ ПІДХІД В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Зростаюча увага до індивідуальних освітніх потреб здобувачів зумовлює трансформацію педагогічної освіти та актуалізує пошук нових моделей організації навчання. Особливої гостроти ці питання набули в умовах воєнного стану, коли дистанційне та змішане навчання стало не лише вимушеним, але й основним форматом освітньої взаємодії. Це вимагає створення гнучкого, безпечного й технологічно оснащеного освітнього середовища, здатного адаптуватися до змін зовнішніх умов та індивідуальних освітніх потреб студентів.

В реаліях кризи персоналізований підхід набуває особливої ваги як засіб підтримки мотивації, збереження якості освіти та забезпечення неперервності професійної підготовки майбутніх учителів технологій. Його ефективна реалізація залежить від здатності освітнього середовища забезпечити варіативність змісту, інструментів та форм навчання, орієнтованих на особистість кожного здобувача.

У доповненні 11¹ до Закону України «Про вищу освіту» зазначено, що індивідуальна освітня траєкторія визначається самим здобувачем вищої освіти з урахуванням його інтелектуального потенціалу, освітніх запитів, мотивації до навчання, а також особистісного досвіду і можливостей [1].

Питання персоналізації освітнього процесу є предметом уваги багатьох вітчизняних дослідників, серед яких варто відзначити: В. Безпалька, О. Братанич, Я. Бугерко, І. Васильєву, Т. Некрашевич, які розглядали різні аспекти індивідуалізації навчання, побудови особистісно орієнтованих траєкторій та адаптації освітнього середовища до потреб здобувачів освіти [2].

Персоналізоване навчання передбачає побудову індивідуальних освітніх траєкторій, що базуються на попередньому діагностуванні рівня сформованості компетентностей, професійної мотивації та стилів навчання здобувачів освіти. Важливою передумовою його реалізації є створення освітнього середовища, яке забезпечує вибір змісту, форм, темпу та засобів навчання. Таке середовище має бути гнучким, відкритим до змін, інтегрованим з цифровими платформами, здатним адаптуватися до потреб і запитів студентів. Зокрема,